

EL POBLE CATALÀ

Director: I. RIBERA i ROVIRA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16. TELEFON 2298

ANY XII. NÚM. 3603

BARCELONA, DIMARTS, 2 DE FEBRER DE 1915 -- UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

DRETES I ESQUERRES

LA POLÍTICA BARCELONINA

SOBRE LA MORALITAT DELS PARTITS POLITICS I ELS SEUS HOMES

La política barcelonina representa el més gran absurd i la més gran mescolança.

Abans de 1911, els partits esquerrans, orgullosos de la seva força electoral, anaven refiats a la conquesta de les majories sense preocupar-se gaire de la reorganització que ocultament anaven portant a terme les forces reaccionàries. El moviment de Solidaritat — deixant de banda la seva significació patriòtica lloable — va ésser el medi eficaçíssim de conjunció de les dretes barcelonines allavors del tot desorganitzades. Per això's pot afirmar, en veritat, que la Solidaritat va fer-se a benefici de les dretes i només elles n'han tret positiu profit.

En efecte. Existien a Barcelona, abans de la Solidaritat, partits democràtics, de fonda i tradicional condició lliberal i republicana, que havien desenvolupat l'esperit públic i rebut el caciquisme representant del centralisme monàrquic espanyol. Al costat d'aquestes forces democràtiques organitzades, hi havia alguns nuclis dretistes — formats pels restes del caciquisme destròat, del carlisme impotent foragitat de totes les corporacions populars, del catolicisme polític, etc. — que no podien pas torcer mai el caràcter lliberal i democràtic de Barcelona, si no s'aplaguessin en una acció conjunta, en un bloc de detres disciplinat i fort. L'aglutinant d'aquestes forces conservadores disperses, varen ésser els regionalistes; el medi pràctic, la Solidaritat.

D'aquesta manera la Solidaritat va fer-se en perjudici de les esquerres, aprofitant-se la generositat dels elements esquerrans — que mai han sigut inútilment cridats en nom de Catalunya — per avalar la acció democràtica que s'anava empenyent en la lluita pel sufragi popular.

Durant quatre anys, a l'ampar de la Solidaritat, els nuclis dretistes varen anar perfeccionant i enfortint la seva organització, d'una manera oculta, vergonyant, fins que en 1911, en les eleccions municipals, perdent la vergonya i treient-se la careta, les Dretes varen sortir a la lluita ben homogeneïtzades sota els auspicis directius de la Lliga, contra les esquerres dividides.

Es clar que per aquesta unió de les dretes barcelonines baix l'hegemonia de la Lliga, van haver-hi resistències a vèncer. Els petits nuclis reaccionaris no volien sotmetre's discrecionalment a la dictadura regionalista, i avui eren els carlins, demà els conservadors, l'endemà passat la Defensa Social, els rebels contra la Lliga, i aquesta els escatimava algun lloc en les candidatures o els preterien en la lluita electoral. Però comprenent tots que el govern de les corporacions bé valia aquestes petites renuncies d'amor propi, s'avenien a tot, pensant que a l'ajuntament o a la Diputació, quan hi fossin, ja farien la pau. I a tot de Deu que l'han fet!

L'acció de la Lliga fins a realitzar la conjunció de Dretes, anava únicament, exclusivament contra nosaltres, contra l'Esquerra Catalana. La nostra destrucció li donà, a la Lliga, la hegemonia política a Barcelona, trobant-se ella capitanejada les Dretes, enfront del partit radical.

Lo inhàbil, lo absurde, lo que no té nom, és l'actitud inconscient de les esquerres barcelonines des-

prés del repte de les Dretes. La resposta immediata, fulminant, implacable dels partits avençats de Barcelona després de l'atac de les Dretes en les eleccions municipals de 1911, havia d'ésser el bloc, la conjunció de les esquerres barcelonines en les pròximes eleccions provincials per deixar en el lloc secundari que els hi pertany dintre el camp de la nostra política, a les Dretes que seguien la direcció de la Lliga.

No's va saber fer, a no's va voler fer, i això fou fatal per a la vida de la democràcia barcelonina. I quan els qui sempre ho havíem predicat, els qui aguantàrem el cop i l'atac de les Dretes en les eleccions de 1911, ho vàrem imposar, en les eleccions legislatives de 1914, la sobtada decisió, després de tres anys d'haver-se consagrat a Barcelona el bloc de les Dretes, no va, de moment, conèixer als estols democràtics que semblaven haver-se ja oblidat la antiga escamesa.

Lo absurde, lo insensat, és que els demòcrates liberals i republicans barcelonins acceptessin, sense protesta ostensible, el bloc formidable de tots els elements reaccionaris que entronitzaven l'hegemonia de les Dretes, i no trobessin naturalíssima la conjunció defensiva de les Esquerres.

Era, potser, que les Dretes — de història venal i caciquista — llençaren entre les honorades masses democràtiques, el dubte i la desconfiança, esgrimint l'espasa de dos talls de la concusió i de la immoralitat política.

I això per la conjunció de Dretes va fer-se passant per alt els regionalistes tota mena d'escrúpols de moralitat, lo qual els va permetre poguer-se unir amb els carlins, amb els caciquistes prevaricadors, amb totes les desferres de la vella política catalana que'l centralisme feia moure.

No hi han partits immorals: hi han només homes immorals. Per això passat el primer moment de la lamentable confusió, el poble ha vist que les predicacions de la moralitat pública, els que vivien políticament de l'acusació que havien llençat contra les esquerres, eren precisament els que dintre les corporacions hi tenien exemplars d'homes concusionaris i venals, tant caracteritzats com els que realitzaren aquests actes de mala administració que són la reversió dels tramvies, la compra dels terrenys de Montjuïc, Tibidabo i Guinardó, l'afar del comte de Sant Joan de la Violada, el ciment armat i el ferro forjat regionalista, etc., etc.

Ara el pujaran ells aquest calvari que havien preparat per als partits democràtics. Portats del seu odi sectari contra la democràcia, els reaccionaris que la Lliga acapdilla, han vingut esgrimint durant anys i anys l'arma de Dos talls, sempre perillosíssima, de la moralitat pública, com a medi eficaç de combatre l'adversari polític, fent així una mala obra ciutadana, treient l'honorabilitat i el respecte de que sempre déu rodejar-se l'investidura popular.

Mentres ells eren minoria, tota la seva oposició girava entorn de la moralitat o immoralitat dels partits democràtics. Avui, que governen en algunes corporacions, els regionalistes són víctimes de la seva propia obra — Pena de Talió. Però els partits democràtics te-

nen una ventatja enorme sobre dels partits conservadors. Aquells, quan un dels seus homes prevarica i deshonora els seus ideals, tenen prou braó i prou civisme per foragitar-lo implacablement. Mentres que'ls partits conservadors, que s'aguanten del mutu apoiament, no poden sotstreure la responsabilitat col·lectiva de la responsabilitat personal del correligionari immoral, i d'aquí vé que l'immoralitat d'aquest arrastra fatalment a tot el grup que amb ell s'ha solidaritzat.

Aquesta és la sort que'ls espera als regionalistes. I sobre aquest tema importantíssim, hi teixirem un altre dia alguns comentaris més.

IDEARI

ALSACIA

XV

DEIXE-ME cloure aquestes notes sobre l'Alsàcia deixant en pau al meu amic John, de qui us transcriuré totes les cartes que m'envia al llarg de la campanya.

Ara, després d'haver parlat del poble del dolç Oncle Hans! gloriat tota la dominació alemanya, deixeu-me evocar un gravat recent sobre una il·lustració. És una placa de poble d'Alsàcia, talment com el d'aquest llibre.

També té les cases velles de teulades punxagudes, el sol desigual, les mates de verdor dintre les tanques dels horts, i com en el llibre, un cercle d'infants, nois amb el seu vestit sever tot negre i amb els botons daurats, noies vestides de clar amb els grans llaps negres sobre les testes roses, està mirant enlaire, com el dia de l'arribada de Mare Cigonya. Sinó que ara lo que miren és l'anorada bandera tricolor issada sobre la casa de la vila, amb el blau del cel i del mar, amb el blanc de l'avenir i amb el vermell de la sang que canta dintre les venes com avans l'anaven a veure a Nancy. I de tots els pits dels infants surt un sol crit de glòria i d'emoció i sonen amb alegria les veus infantines en l'aire que no s'havia estremidit de tants anys amb aquest crit angorat de: —Visca l'Alsàcia francesa!

Ok! bel poble del llibre! Potser ja no ets més que un munt de ruïnes; potser els alemanys han passat per les teves cases com un vent de malaltia i han incendiat les teulades velles de picarra argilosa; potser aquella rialla infant del llibre han mort ignominiosament entre les flames terribles o en els braços de les mares fusellades crudelment. I quan torni el bon temps ja's pressaguerà no floriràn per vosaltres, ja no dançareu a la fira de la «Messe», ja no ombrereu a deixar presentalles de flors sobre les tombes dels herois de l'altre guerra. Mare Cigonya trobarà destròat el niu, i caiguda la xemeneia i fora els bells infants del llibre que ja no podràn cantar-li mai més la riallera cançó. Però per vosaltres, petites víctimes de la crueltat alemanya, sempre hi haurà qui guardarà una flor i vessarà una llàgrima.

L'AMIC

EL POBLE CATALÀ

GUERRA EUROPEA

Pocs diaris d'Espanya poden oferir als seus lectors una informació de la Guerra Europea tant completa com EL POBLE CATALÀ. A París, a Londres i al propi teatre de la Guerra, els nostres correspondents estan realitzant una brillantíssima campanya. Cada setmana EL POBLE CATALÀ publica cròniques de la Guerra Europea a càrrec de Redactors especials del nostre diari.

Cròniques de París

per En J. Pérez Jorba

Cròniques de Londres

per En Alfons Almasquó

Cròniques de la Guerra

per En Frederic Pujal i Vallès

ECOS

EL CEGO AMB EL GOÇ

L'hem trobada avui, en el carrer de l'Hospital, aquesta entenedora parella del cego i el goç.

Caminaven a poc a poc, arrambats a l'acera, com el vell acompanyant i el petit alumne camí de l'escola de primàries. L'home, cego de naixença, pacientment i amb constància, ja de cadell, va ensinistrar, per a fer-ne el seu guia, el simpàtic canic. Aquest, menut i de casta indefinida, s'ha criat molt maniac prop del seu amo i senyor. I ha après, pobre bestiola, allò que bonament podia aprendre amb les llicons que, per amor a la vida, ha rebut del seu mestre. Ha après de ganyolar avisant tot perill, quan els dos rondan pel món. Ha après, de memòria, l'indret i el nom de totes les cases on té l'obligació d'aturar-se, per a recollir una almoïna setmanal de mans caritatives.

Així, ben acompanyats com dos bons amics, l'home i el cà, van pels nostres carrers seguint la ciutat. El cego, amb un bastó per a trucar a les portes de casa els seus «parroquians» i agafant-se a la corda lligada al collar del goç, camina amb pas feixuc, encaraquedament, amb el cap endarrerat i de cara al cel. Camina amb els ulls tots oberts, immòbils, com ulls morts, esperant endevades que devallí la llum... la llum que no coneix, que no endavia com és, però que ell sab de sobres que, per venir de les altures, és vida per a l'esperit, és glòria de l'espai i de la terra.

El goç, amb l'instint o coneixement d'un noi, va al davant, a poc a poc, remenant la quia; aturant-se tot sovint, per a mirar el seu amo, o per a fer un ganyol, cada cop que han de baixar d'acera o passa algun vècol.

Tampoc, el xamós canic, és fia de la gent. Fidel complidor, com un bon ciutadà, de les ordenances municipals, ell porta el seu morrioret, a fi de que, ningu, prenent-lo per altre, pugui donar-li la bola o ésser agafat amb el llac, peis del carretó.

SPURNES DE LA GUERRA.

Amb aquest títol i en la secció del «Glossari», el nostre estimat confrare «L'Esquella de la Torratxa» publica en el darrer número un interessant i hermos article, el qual és degut a un eminent pintor i autor dramàtic que firma «Xarau».

I heusaquí l'article: «Armand Dayot, el distingidíssim subsecretari del ministeri de Belles Arts de França, sens plany, en una lletra que havem rebut, de que no siguin més les veus «generoses» que arriben allí, de Catalunya, de simpatia a la seva patria. «El sol manifest col·lectiu — diu, — que ha sortit de Catalunya, no ha sigut pas en pro de nosaltres. I és de Catalunya — afegeix, — justament, que'n arriba aquest comentari, firmat per gent que no coneixem, i es podria dir que dictat per algun deixeble de Loyola. I entre l'Amèrica comerciant i l'Itàlia indecisa, Espanya hauria pogut distingir-se sense prendre part a la lluita.»

I és trist! — acaba dient. Si, realment és trist que hi hagi molts homes que no agraeixin el bé rebut de la nostra germana llatina. Són molts que sense aquesta França, encara confegirien; encara anirien encadenats; encara no haurien rebut el baptisme de la llibertat de pensar; encara viurien adormits. Són molts que es diuen intel·lectuals, que viuen de tinta francesa; són molts que es diuen artistes, que, sense l'art vingut de França, encara durien bolquers; són molts els que si no traduïssin les idees i fins la lletra, tindrien de fer descriptores, en comptes de fer d'escritors.

Molts d'ells diuen mal de França, perquè la França té raó, i la raó és sempre antipàtica pels que volen ésser paradoxistes. El snobisme, la moda, és de fer-se als que semblen més complicats, als que siguin costosos d'entendre, als que compliquin les qüestions, i Alemanya té això: és ben confusa. Doneu-li la cosa més clara, i vos la voltareu de boires. Doneu-li el problema més senzill, i en farà una troca enredada, i aquests enredadors de troques que'n diuen intel·lectuals, agafen els sentiments com si juguessin a escacs.

Però no són tots, per sort de Catalunya. Encara som molts, els que estimem veure les coses amb claretat, i aquests estem al costat de França, on havem anat a veure clar, on anem a estudiar noblesa. Si França perdés, perdriem nosaltres. Una boira filosòfica, entorbidaria el nostre mar, el nostre cel i el nostre cor. El Mediterrani s'emullaria. — Xarau.

ES «VAUDEVILLE» EN CATALÀ. En el teatre Còmic del Paral·lel va a començar-se una temporada de «vaudeville» en català, a càrrec d'una companyia dirigida pel graciosíssim primer actor En Josep Santper.

Amb aquesta i amb la del teatre Espanyol, que temps ha que actua, amb èxit, en aquella barriada, ja seràn dues, per ara, les companyies de «verd» que tindrem a Barcelona per a satisfacció de adolescents pecaminosos, de vells picarrescs i de mal casats, que diu un veterà escriptor catalanista.

UNA PAGINA OBLIDADA. Un autor ha escrit això: «El caràcter germànic ofereix una barreja terrible de mentida i ferocitat. És un poble nascut per a enganyar: se

l'ha hagut de tastar per a creure-ho.»

Qui és aquest autor? Aquest autor és Velleius Paterculus, historiador llatí del començament de l'imperi. El text que citem és la traducció literal d'un passatge (Llibre II, capítol 118) on Velleius Paterculus refereix la desfeita de les llegendes de Varus. D'allavors ençà, no han pas mudat de caràcter.

STUDIANT L'HIMNE

L'entitat «Cultura Musical Popular» ha obert unes classes gratuïtes, que's donaran el dijous a la tarda i els dimenges al dematí, amb l'objecte de que'ls nens i nenes puguin aprendre l'himne compost pel mestre Vives, amb lletra de don Angel Guimerà, per a cantar en la manifestació que s'organitza per a la rebuda que's verificarà el dia de l'arribada de l'elefant que Muley Hafid regala a Barcelona.

La dimissió del comte de Berchtold

La impressió a Itàlia

La dimissió del comte de Berchtold ha causat una veritable sorpresa a Roma. Els diaris recorden que des de la seva successió a M. D'Arenthel el comte de Berchtold havia presentat diferents vegades i per varies raons la seva dimissió a l'emperador, qui li havia sempre refusat. El fet d'ara de que En Francesc Josep s'hagi decidit a acceptar-la, en uns moments tan greus, sembla provar que la política estrangera de la monarquia dels Habsburgs hagi arribat a un moment decisiu.

Els diaris de la nit s'entreguen a mil posicions, a quina més diferent, sobre les causes immediates i les probables efectes de la retirada del ministre. L'impressió dominant és la de que quedara molt ressentida la política conciliadora, amb referència a certes potències neutrals, amb la vinguda al ministeri de M. Burian, amic del comte de Tisza.

En aquests moments la clau de la situació està en l'acord o desacord entre Budapest i Berlín.

La «Tribuna», fa remarcar que l'acceptació, per l'emperador, de la dimissió del comte de Berchtold, està redactada en idèntics termes que l'acceptació de la dimissió dels generals Auffenberg i Fottierek.

El mateix diari es pregunta si podria ésser que la causa de la retirada del comte de Berchtold fos deguda a l'insuccés de la seva política estrangera, impressió aquesta que pendrà peu, segurament, a l'estranger.

La situació de la monarquia, afegeix aquest diari, hauria guanyat molt si s'hagués pogut deslliurar de l'interpretació donada a la sortida del ministre.

El «Giornale d'Italia» diu que'l nomenament de M. Burian prova fins a on arriba a Budapest la desconfiança contra la política seguida a Viena. És un aconeciment molt significatiu el que dins la monarquia austro-hongaresa s'hagi produït una crisi de tal espècie; això denota evidentment una situació que s'afirma gradualment baix la pressió dels aconeciments militars.

L'«Idea Nazionale» estima que el comte de Berchtold no tenia ja res que fer a la Balplatz després del triple fracàs de la seva política, que integrava l'arrastar a Bulgària contra Serbia, l'assegurar l'autonomia a la Transilvania a fi i efecte de mantenir la neutralitat de Rumania i el no volguer cedir benevolent la més petita porció de terreny a l'Itàlia.

Els aconeciments pròxims demostraran clarament l'inutilitat d'aquests tres extrems.

El «Popolo d'Italia» conta que l'Austria-Hongria va en recurs de disposicions, que indiquen que la seva darrera hora ha sonat ja.

El «Corriere della Sera» no s'atreveix a afirmar que la retirada del comte de Berchtold sigui la confessió dels errors comesos des de tres anys en aquesta part, però estima que si una tal hipòtesis fos exacta, ningu estaria en coneixement de dir si una tal confessió arriba o no massa tard. La monarquia apareix ara com un edifici rodejat i flames; ningu en aquests moments sabria preveure quan i com serà apagat el foc.

Segons el «Secolo», és possible que, baix l'amenaça de profundes divisions interiors, provocades per la pressió hostil de la Rússia i la Rumania, el govern austriac busqui remeis i prengui disposicions en vista de l'eventualitat d'una pau propera acceptada en les condicions que l'enemic posés.

EL FOLLETÍ DE

EL POBLE CATALÀ

Quan s'acabi la publicació de les NOVELETES, començarem la de la immortal novel·la de l'Abbé Prévost:

MANON LESCAUT

traducció catalana, inèdita, d'En Ramon Miquel i Planas

EVOLUCIO

La evolució dels radicals

L'escriptor catalanista En Jaume Aragó, en una article titulat «Evolució?» escriu aquestes consideracions que'n plau transcriure del «Diari de Sabadell», que segueix les inspiracions de l'Unió Catalanista:

«Els que's fixin en l'acció dels agrupaments polítics catalans hauràn observat la diferència d'actuació dels elements dits republicans radicals, en l'actualitat, comparada amb la que seguien en els primers anys del catalanisme polític i de la Solidaritat. Allavors no sabem si per convenciment o si per l'esperit de dur la contrària a tot lo que significués catalanitat, o si era per la necessitat de singularitzar-se perquè la base d'aquestes diferències servissin per a crear un partit, els elements del republicanisme radical s'oposaven a tot acte a favor de les aspiracions de Catalunya, tant si eren polítiques com econòmiques. Avui, al contrari, veiem que'ls capítols del partit radical actuen sovint com a autonomistes, posant-se al costat dels catalans en la defensa de les petites concessions econòmiques que volen reconquerir de l'estat.»

No's dol que'ls elements de procedència contrària al catalanisme laborin per a solucions i coses favorables a Catalunya, pug per això lluitar, i propaguen els ideals redemptors de la nostra Patria, per a despertar, per adormits que estiguin, els sentiments de catalanitat a tots els nostres conciutadans, a l'objecte de que col·laboressin a l'acció dels catalans conscients per al reconqueriment de les llibertats i drets de Catalunya.

Però com més aipo, real o aparent, rebi Catalunya, més devem els catalanistes exterioritzar els nostres sentiments patriòtics i pregonar les aspiracions de l'ideal, per a evitar que la acció nacionalista quedi aturada amb les migrares concessions de caràcter econòmic, amb restriccions, que l'estat es veu precisat a concedir, intent de posar-se enfront de Catalunya, i quals aspiracions econòmiques son defensades per tots els partits polítics catalans.

Recordem que malgrat hagin sigut fortament combatuts per elements militants dintre Catalunya, aquests forçosament han tingut d'evolucionar, agropant més la seva actuació a la del autonomisme català; i pensem que com més s'accentui el nostre amor per Catalunya i's manifesti la raó de les aspiracions nacionalistes, més catalans s'acostaran a la nostra causa patriòtica; i evitarem que per a reconquerir els nostres drets s'oblii ningu de la dignitat de Catalunya, com passa en els temps actuals, que tot-hom l'estima a la nostra Patria, però en nom d'ella se fan equilibris de tota mena, reveladors de que encara existeix una inconsciència en molts partits catalans, i pot-ser en alguns homes ànsiercitats, per poguer exercir un domini polític a Catalunya i per a millor logar enganyar al poble català, tot desbordant, desvirtuant o entrebant amb minces concessions, el reconqueriment de la seva integral autonomia.

Ja era hora de que trascendís dintre els més purs agrupaments patriòtics catalans aquesta obra d'integral afirmació autonomista que s'acomplex dintre la societat política catalana. I per que en aquesta obra nosaltres, els nacionalistes republicans, hi tenim la capital intervenció apostolitzadora, molt ens plau recollir aquests fruits assaborits tant prometedors per a la causa de la llibertat de Catalunya.

En Monturiol i el triomf del submarí

L'«Azoriz» ha publicat una crònica en la que ensalça amb justa el geni d'aquell català que's digué Monturiol. Heu aquí els paràgrafs més notables del brillant cronista:

«Ara que la premsa volve a ensalzar los mèrits de Isaac Peral, bueno será que puestos en el camino de las reivindicaciones, recordemos y celebremos la memoria de otro sabio olvidado, verdadero precursor éste de los actuales constructores de submarinos. Nos referimos — ya lo habrá supuesto el lector — a Monturiol y a su «Ictíneo». No hace mucho, en tanto que leíamos en los periódicos las hazañas de los submarinos ingleses y alemanes, repasábamos la crónica del viaje que realizaron a Cataluña y Mallorca Isabel II y el presidente de su consejo. Es autor de la crónica don Antonio Flores, y en ella se dedica una página a las experiencias que ante la reina y el jefe del gobierno realizó Monturiol con su «Ictíneo». Las experiencias fueron — al decir del cronista — plenamente satisfactorias. ¿Qué queda del «Ictíneo» Monturiol? ¿Qué había de aprovecharse en ese submarino?

Alguna vez, revolviendo volúmenes en las librerías de viejo, hemos tropezado con alguna publicación técnica referente al famoso barco. No la hemos leído, no la hemos comprado. Pero, viendo sus láminas y hojeando aquí y allá, al azar, hemos experimentado una cierta sensación de patriotismo complacido y ufano. Un espasmo — pensábamos — se ha adelantado en muchos años en el estudio y resolución de estos extraños barcos submarinos. Y si

EL BARATO

GRANS MAGATZEMS

QUINZENA BLANCA

Del 5 al 20 del corrent
se podran comprar els

GENRES BLANCS

i demés articles de Lenceria, amb

Important descompte

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Continúa la venda extraordinaria i a preus
molt reduïts de

GENRES BLANCS

Des de el 1er al 13 de febrer

Se realitzaran a preus limitadíssims
grans existències on

Guants, Randes,

Brodats, Llençols, Mocadors,
Genres de punt, Calçat, Cotilles,
Bruses, Refajos, Devantals, Per-
fumeria, Flors, Caixes de paper,
Vanos de teatre, Saquets de pell.

Roba blanca, Corbates, Sombreros.

Teixits, Estampats i Mantons de
Manila per a Carnaval

J. Mirats i Puig

Maquinaria i Electricitat

Especialitat en ven-

tiladors a gran pres-

sió i reduït consúm,

per a forges i altres

industries

anàlogues

Oficines de venda, taller i despatx

Rambla Catalunya, 6 - BARCELONA

Telèfon: 1778

CASA RODO

FUNDADA EN 1848

Fontanella, 14, abans Rambla dels Estadis, 6

Grans i luxosos Magatzems de Sastreteria, Camiseria,
Sombrereria, Sabateria, Guanteria, Genres de punt i
: : altres articles per a Senyor, Senyora i nois : :

TELEFON 2278

Altres novitats Especialitat per a nois

evocamos fácilmente la figura de Peral
—popularizada en tantos millares de re-
tratos— luchábamos por imaginar cómo se-
ría este catalán inventor del «cine». Nue-
stra fantasía se lo figuraba como un hom-
bre paciente, metódico, obstinado (si
noblemente obstinado), que no pensaba
en otra cosa sino en su extraño barco,
y que allá en Barcelona, junto al Mediter-
ráneo azul, tenía un pequeño taller, en
donde resonaban los ruidos de los marte-
llos sobre las planchas de hierro. Y luego
no podemos ver de que manera caminaba
un barco debajo del agua...»

Un diari local, dirigit per un notable
periodista castellà, fent-se ressó de l'idea
llançada per l'Azorin, proposa que'l nostre
Ajuntament honori com fora degut el
geni català d'aquell precursor del sub-
marí.

No cal dir com nosaltres veuríem amb
gust un homenatge tant just, de que s'ha
parlat moltes vegades sense s'hagi
arribat a realitzar-lo.

Els deportes

Futbol

Diuenge passat quedaren ben demos-
trades les ganes que els aficionats en
aquest deport tenen de presenciar el gran
partit que per a diuenge està con-
certat entre la Federació Catalana de
Clubs de Futbol i la Federació Vasca;
puig una gran concurrencia anà a presen-
ciar el segon partit d'entrenament entre
els seleccionats per la Federació i un
equip de segona lliga en el camp del
«R. C. D. Español».

A les tres i mitja, baix les ordres del
senyor Amilton s'aliniaren per la Fede-
ració En Gibert, Reguera, Massana, Prat,
Casellas, Salvo II, Armet (F), Armet (G),
Monistrol, López i Ozores i per l'equip
entrenador: Miñana, Moyano, Coma, Pé-
rez, Matifoll, Duval, Blanchard, Domé-
nech, Martínez, García i Pous.

LEAzorin ha publicat una crònica en
la que exalta amb justesa el geni d'aquell
català que's digué Monturiol.

Des de que comença el partit l'equip
entrenador fou tant fort que no crec que
els bascs puguin desenvolupar més joc que
aquests, puix tot el partit dominaren als
seus adversaris de tal manera que quasi
feren dubtar de quins eren millors.

De l'equip de la Federació cal remar-
car la feina del defensa Reguera i del
mig Salvo, puix tots els altres estigueren
bastant fluïdos.

Seobratin s'apuntà un goal quelcom
dubtós, què referé donà per vàlid després
de consultar amb els jutges de ratlla.

En la segona part, gracies a un bonic
goal entrat per En Martínez, s'empatà
el partit, qual resultat agradà molt al
bluc, puix aixís es demostra que no és
la fama d'ésser uns bons jugadors lo
que fa guanyar, sinó el jugar de bona
fé, com ho feren els novells entrenadors.

El mateix dia, al dematí, també tin-
gué lloc en el camp del «Real Polo Jo-
key Club» el primer match inter-clubs
de la present temporada, entre els equips
de dit club.

La victoria es decantà del costat dels
«polomen» per vuit goals a zero.

A l'«Español» li faltaven tres dels seus
bons jugadors: La Riva (G.), Massana
i Gibert.

Avui tindrà lloc l'inauguració del camp
de futbol de la Societat Deportiva «Pom-
peia».

Esta instal·lat en el carrer de la Tra-
vessera, cantonada al carrer d'Alfons XII.
A la festa inaugural, el programa es
compondrà de varis deportes, com llen-
çament de disc, curses a peu i finalment
un partit interessant de futbol entre el
team «Pompeia» i l'«Universitari».

Sport-Vaso

Seguint la costum, diuenge es jugaren
en el Frontó Comtal dos partits d'aven-
tatjats amateurs de la «Real Sociedad
de Sport Vasco».

Els senyors Marial i Martínez se les
entengueren contra els senyors Vilarió i
Canals, resultant un partit bastant igual-
lat, donant-se la victoria als últims, per
set tantos de ventajita.

El segon partit, jugat entre els rojos
senyors Gomila i Rovirosa contra els blaus
senyors Pons i Llompart, donà un re-
sultat de dos a favor dels pri-
mers.

Els successos

FUGIDA FRUSTRADA

A les nou del matí d'ahir fou detin-
guda a l'estació de Saragoça, Magdalena
Roig i Puig, de 58 anys, casada, per
haver marxat de casa seva emportant-
se'n mil pessetes, acompanyada d'un «cu-
rander» de 65 anys i d'un altre home
de 50 anys, nomenat Josep Panés.

La detenció s'efectuà a instancies dels
seus fills, els quals manifestaren que la
seva mare se'n volia anar a França.

Foren posats tots a disposició de la
Jefatura superior de policia.

ROBAMENT

En Raimond Bosch Sala presentà ahir
una denuncia dient que a les nou de la
nit anterior li fou sotreta, anant en un
tramvia, una cartera contenint 75 pesse-
tes, un billet de la Loteria i la seva
documentació, ignorant qui podia ésser
l'autor del fet.

DONA DINS UN POU

A la una de la matinata es tirà des
del seu domicili, un segon pis del car-
rer Argenter, al pou de la mateixa casa,
Francisca Boti Julià, de 17 anys.

Avistats els bombers del Parc, hi ac-
udiren desseguida, però quan conseguiren
treure-la ja era morta.

Fou traslladada a l'Hospital Clínic.

UN CATARRO

En el carrer de l'Hospital, al migdia
d'ahir, hi havia al carrer un home estir-
rat, nomenat Miquel Homs Mateu, de
35 anys. Patia d'un fort catarro i fou
auxiliat en el dispensari del carrer de
Barbà i traslladat després a l'Hospital
de Santa Creu.

El caciquisme a la Vall d'Aràn

La nostra campanya

V i últim

Es precs, malgrat nostra repugnancia,
el dir que des de que representa la Vall
d'Aràn sols s'ha ocupat amb negocis de
caràcter particular, salts d'aigües, con-
cessió de línia tramviaria, paperera, can-
als, etc., i de tal manera ho ha fet, que
totes les «gestions i treballs» per ell re-
alitzats no han reportat a la comarca de
la quina n'es representant cap benefici,
ans al contrari, sols han servit per a en-
torpir llur desenvolupament i el de les indus-
tries que per aquí s'haurien pogut instal·lar.

Lo natural sembla que hauria estat que
els salts d'aigua i altres afers, que actual-
ment son o han sigut de sa pertinenca
i que's treballs que a son temps verificà
per a la concessió del tramvia de Pont
de Rei a Salardú—ja que hi ha tramvia
que va de Manguac a Pont de Rei, línia
d'enllaç amb el tren Baiona-Tolosa—els
hagués buscat apart l'equitatiu negoci par-
ticular que degut a son treball n'hauria po-
gut treure ningu i menys nosaltres, tal cosa
l'hi hauria recriminat—en benefici de la
comarca, però de segur, home pràctic
i complexe com deu ésser nostre diputat,
sols els ha volgut, puig aixís es lògic de-
duir-ho de la conducta per ell en moltes
ocasions observada, per a negociar-hi i
vendre'ls a son temps an el postor que
més n'ofereixi, mentres la quantitat oferta
sobrepassi en molt al preu del treball
executat, n'otenint en compte que al ven-
dre-ho a intermediaris, aquests després
de l'adquisició, ja pagada a un preu exor-
bitant, també hi voldrien fer-hi negoci,
encarint aixís, de dia en dia, el preu dels
treballs i transaccions efectuades i difi-
cultant, per lo menys, l'execució de les
obres que per aquí tanta manca hi fan
i s'hi realitzarien.

Fou precis que un altre diputat, En
Francesc Macià, que ho és per Borjes
Blanques, aimant de la terra catalana i
persuadit de la gran importància i neces-
sitat que hi ha de que nostra comarca
es comuniqui lo més prompte possible
amb el reste de Catalunya, que presentés
una esmena per a incorporar de nou en
els pressupostos la consignació que l'hi
haviem arrebatat retirant-la i que si bé
el mateix no pogué defensar-la com hauria
sigut indubtablement el seu desitj,
a causa d'el amallatja que l'obligà a
deixar Madrid, encarregà la defensa de
la mateixa a n'el no menys digne defen-
sor dels interessos de Catalunya, En Lau-
rèa Miró, qui amb sa acostumada ener-
gia, defensà nostres aspiracions. Mercés
a n'aquests dos diputats, prop parlamentari,
possem lo que tant els habitants d'aquesta
comarca desitjaven i desitjem, és a dir,
que comencin ben prompte els treballs
per a puguem-nos comunicar amb l'altre
part de la «provincia» de Lleida, propor-
cionant a l'ensems feina a la desvaga-
gent de per aquí, que amb ansia espera
treball per a guanyar-se la vida.

Tots els aranesos i demés habitants
de la Vall estem molt agraïts i reconeguts
a n'els diputats senyors Macià i Miró,
dones sense la seva eficaç ajuda qui sab-
quants anys haurien transcorregut per a
aprovar en les Corts la primera consi-
gnació destinada a la carretera i túnel de
la Bonaigua.

Malgrat tot lo dit, que no deixa de ser
de la més absoluta veracitat i de fàcil
prova, els pocs emissaris dels cacics
d'aquesta Vall, al sapiguer que s'havia
aprobat pel Parlament la dita consignació,
s'apressaren a telegrafiar-ho a tots els al-
caldes de la comarca, volguent donar a
comprende que la dita consignació i la
aprovació de la mateixa era deguda a
n'els «treballs i gestions» de nostre repre-
sentant.

Ens sembla que tot lo contrari queda
ben demostrat i no volem fer-hi cap més
comentari per avui. Tampoc volem parlar
de la por que'n volen fer per atemorir-
zar-nos a fi de que callem. Es inútil, lo
que diem i lo que feu, caciquets míms.
tot ho escandellarem.

W. DUTREM

Lés, gener de 1914.

L'U. F. N. R. a les Corts d'Espanya

L'encariment de les subsistències

Interpel·lació del diputat per Tarragona-
Reus-Falset

En Julià Nougués

en la sessió celebrada el dia 22 de gener
de 1915

El señor presidente: El señor Nougués

tiene la palabra.
El señor Nougués: No es para este
asunto, que creo terminado, pero sí para
una interpelación que exige ciertos datos
que desde luego obran en mi poder y que
el señor ministro de Hacienda podrá am-
pliar en determinado momento, cuando
esta interpelación se explique, que yo rue-
go a la presidencia que sea el lunes o el
martes, a la mayor brevedad posible, por-
que no diré que el asunto sea de la impor-
tancia y trascendencia del proyecto de
ley de bases navales, pero sí me atrevo
a asegurar que es de una gran importan-
cia para todos los que habitan en España.

Me propongo desarrollar una interpela-
ción respecto a la necesidad de que el
gobierno inmediatamente, urgentemente,
adopte medidas para evitar que el precio
de las subsistencias llegue a límites que
hagan imposible la vida en España. Hoy
quiza no demos importancia a este pro-
blema, porque aun no la vemos con la
pavorosa necesidad en que se nos va a
presentar inmediatamente. Antes de dos
meses, seguramente, en España no podrán
comer pan más que aquellos que tengan
mucho dinero; las clases pobres habrán
de prescindir de este artículo de primera
necesidad, y eso, señores diputados, para
mí es de una importancia extraordinaria.
Yo necesito que el señor ministro de
Hacienda acuda a la Cámara para que,
si a bien lo tiene, se haga cargo de las
observaciones que yo me permitiré hacer
y acepte esta interpelación, y desde luego
desearía (en los días que transcurran de
aquí al lunes hay tiempo suficiente) que la
Dirección general de Aduanas le propor-
cione los datos que yo, repito, tengo ya a
mi disposición, pero que necesito contras-
tar y que el señor ministro de Hacienda
los acepte como buenos. Los datos son
estos: precio del trigo y de la harina de
dos meses a esta parte, si tiene me-
dios, si no, el de Fomento los tendrá;
precio de los fletes del trigo y de cual-
quier otra mercancía de América acá tam-
bién, de dos meses a esta parte; lo que
costaban hace dos meses y lo que cuestan
hoy día. Precio de las harinas y del trigo
en los mercados de Medina del Campo,
Zaragoza y Barcelona de dos meses a
esta parte.

Hay además otro dato muy importante
que tengo la seguridad que no me lo
podrá traer el señor ministro de Hacia-
enda y que yo tengo a mi disposición. Se
me dirá que es mucha jactancia decir
que yo lo tengo y que no le puede tener
el señor ministro de Hacienda; pero yo
lo tengo extraoficialmente, y es la can-
tidad de trigo que hoy día existe en Es-
paña. Yo puedo asegurarle la veracidad
de este dato; el señor ministro de Ha-
cienda habría de referirse a datos oficia-
les y por los medios con que el adquire

la estadística no le será posible dar aque-
lla autenticidad y veracidad que a mi minis-
tro ha de dar a sus datos desde el banco
azul; pero, desde luego, me permito ro-
garle, si lo tiene, este último dato. (Un
señor diputado pronuncia palabras que
no se perciben.) Ese es un chiste y la
ocasión no es para chistes ni el asunto
es sumamente importante y he querido
anunciar este propósito mío para que
aquellos que se crean perjudicados, aque-
llos diputados de zonas en que el trigo
constituye la base de su riqueza, puedan
venir aquí a rebatir con sus argumentos
los que yo expondré, para demandar, en
resumidas cuentas, porque es de necesidad
inmediata, que se abran nuestras aduanas
al trigo extranjero para que venga inme-
diatamente a España y tengamos un
«stock» de trigo que pueda asegurar las
subsistencias durante cinco o seis meses
que, por lo menos, durará la guerra euro-
pea, que eso es lo que hace Italia y todas
las naciones previsoras. No es cosa de
que, por culpa de unos cuantos acapara-
dores, que no pasan de una docena, los
que existen en Aragón y Castilla, que no
quieren vender el cabiz de trigo, que vale
32 pesetas, a 45, y el pan, que se vendía a
4 pesetas arroba, se está vendiendo a 5'40
hoy en Cataluña, amenazando con subirle
a 6 y 7 pesetas. Es necesario que esos
señores, yo a ello les invito, se apresten
a aportar los datos que a bien tengan a
esta discusión que me permito rogar a la
Cámara y al señor presidente que se ex-
plane con la mayor urgencia posible.

El señor Nougués: No se me oculta,
señor presidente, la razón que asiste a
su señoría, pero la irregularidad del de-
bate no es debida a mí; es debida a otros
diputados que han llevado la discusión por
un derrotero en donde esperaba yo en-
contrar a S. S., señor Zorita, que vendría
a coadyuvar a mi interpelación; pero en
virtud de las aseveraciones aquí hechas
por el señor Romeo y el señor Zorita, yo
puedo decir que no vengo a defender los
intereses de los cosecheros, aunque ad-
vierto a S. S., señor Zorita, que tengo
varios en mi familia, a algunos de los cua-
les, no hace más de veinticuatro horas que
le he criticado porque no ha querido ven-
der trigo a 9 duros el cabiz, cuando en
Cataluña se considera muy remunerado
el trigo a 7 duros, y por eso decía, y con
razón, ¿cómo lo había de negar espíritu
tan equilibrado y recto como S. S.?

Yo estaba excesivamente pagado el trigo al
precio que hoy se vende. (El señor Zorita:
A 30 pesetas el cabiz no se considerarian
muy remunerados esos «parientes» de S. S.,
porque estimando el cabiz en 175 kilos,
resulta la fanega castellana a 7'50 pesetas,
y a ese tipo no conozco en la región cen-

tral de España quien se considere remu-
nerado, ni aun pagado siquiera, del cose-
cho de aquella unidad usual que se regula
la venta de las fincas en la
vaga de Calatayud, 30 pesetas el cabiz,
bien pagado; a 40 no ha llegado más que
en los tiempos de guerra o de peste, como
decían los antiguos, y a 45 no se quiere
vender hoy. Así resulta que las fábricas
de harinas del interior, las de Zaragoza,
Calatayud, Daroca y otros puntos, se en-
cuentran con que no tienen trigo, se en-
cuentran con que el concepto del trigo
no los acapara, que el concepto del trigo
en grande, el propietario que recoge las
veinte fanegas que produce la tierra A,
las cuarenta de la tierra B, etc.; y resulta
una cantidad de 400 ó 500 cahises, es-
que es un acapador propietario, no le
quiere vender se lo pagan a 9 duros y
gasen a 10, querria que se lo pagasen
a 11. De esta suerte, resulta que el pro-
prietario se hace imposible la vida
debido a la codicia de los acapadores
de los propietarios en grande que, al fin
y al cabo, es lo mismo.

Ya sé, señor Romeo, que aquel labrador
de calzon corto que S. S. invocaba aquí
no tiene en su granero más trigo que el
necesario escasamente para pasar el día,
y que, como decía S. S. muy bien, querria
el milagro de vender el trigo caro y com-
er el pan barato; pero los señores dipu-
tados no han de querer ese milagro, por-
que le quisieran serían tan medio tontos
como aquel labrador del cuento, que no son
tontos del todo los labradores, no son tan
que medio tontos.

Acercar de eso, aunque no sea este el
momento oportuno, yo le explicaré a su
señoría el cuento del labrador medio
tonto, que era aquel que no tenía incom-
niente en la cosecha la costumbre a que
codicia le excitaba de llevar del montón
de trigo del vecino, durante la noche, al-
gunas cantidades al montón propio, y
como un sacerdote le preguntase: ¿cómo
es que no te da la tontería de llevar
var trigo de tu montón al del vecino?
contestó: ¡ah!, es que entonces sería tonto
del todo, y yo no soy más que medio
tonto. Pues esos medio tontos abundan
en Aragón, en Castilla y en todas partes.
Yo me voy a limitar a suplicar a la
Mesa que de al asunto la importancia que
a mi modo de ver tiene, que indique al
señor ministro de Hacienda la necesidad
de que esta minoría, ya que no hablo en
nombre propio, sino en el de mis com-
pañeros de minoría, y no precisamente res-
pecto a la cuestión del trigo, porque es-
será uno de los puntos que en ella se
traten, la necesidad de que esta minoría
desarrolle una interpelación al objeto de
procurar que las subsistencias en España
hagan posible la vida del ciudadano, y
que tenga presentes, yo no necesito que
los traiga a la Cámara, esos datos que he
solicitado de la Mesa. Y nada más.

El Municipio

En Boladeres alcalde.

Com avencaven a l'edició anterior, ahir
al migdia es va tornar a posposar el
de l'Alcaldia, el senyor Boladeres.

Hi assistia l'alcalde accidental don Josep
Pich, qui li ha donat possessió amb les
formalitats de rubrica.

Després el senyor Boladeres ha reit
en son despatx als periodistes, amb els
quals ha sostingut una conversa sobre
motius de la seva ausencia, contradit
el que fos deguda a cap discrepància
amb el governador.

Al parlar dels actes ocorreguts durant
la seva ausencia, s'esmentaren les pro-
ves tècniques oficials fetes de la cano-
nada de ciment armat per a la nova
conducció d'aigua de Moncada.

Un dels periodistes li ha preguntat si
tindrà cap inconvenient en deixar-hi tre-
re copia del contracte celebrat entre l'Al-
caldia i el constructor de la canonada.

El senyor Boladeres, instantanament
amb un tò de veu més alt del que us-
habitualment, li contestà que'l tenia què
volgués a la seva disposició; que m-
té cap inconvenient en posar de manifi-
fest tots els actes de l'Alcaldia, perquè
vol que sigui d'una transparència supe-
rior al cristall de roca; tots els actes i
contractes de l'Alcaldia poden posar-se
exposats al públic i està segur que nin-
gu hi trobarà ni un borrall d'ombra, per-
què el sempre els realitza a plena llum.

I aixís acabà la conversa amb l'al-
calde en propietat.

El Sr. Janer.

Acabada la licencia que li va ésser
concedida, ha prèts possessió novament
del càrrec, el que fe de la secció de Go-
vernació, don Ignasi de Janer.

Reunió

Ahír se reuniren els tinentes d'alcalde,
presidits pel senyor Pich, per a estudiar
la manera de que sigui més eficaç, la
desinfecció dels pisos per a llogar, per
qual servei s'establí un cànon en els pre-
supostos vigents.

També tractaren els reunits de la con-
veniencia de destinar tres llocs distints
en el Port per a que siguin vacunats
quants viatgers arribin a Barcelona i al
propri temps pera desinfectar tota mena
d'objectes, delegant-se al senyor Pich per
a que d'acord amb el governador i la
Junta d'Obres del Port, determinin els
llocs alludits.

Finalment s'acordà obligar al veïnat
a denunciar a les tinençies d'alcaldia els
malalts que hi hagi a cada casa per a
l'adopció de mides higièniques.

La Política

Anants i vinents

Ahír al matí arribaren, en el corral
d'elFama, el governador de Mallorca se-
nyor Martínez Campo i els marqués
de Ceniza i Areny. Aquests dos mar-
qués sortiran seguidament en el ràpid cap a
Madrid.

En l'express de la nit sortí cap a Ma-
drid el senyor Martínez Campo.
A la tarde marxà cap a Areny de
Mar el diputat senyor Cambó.

ENQUADERNACIONS I RELLEUS

Gibert, Reig, Trillas & C.^a

Grans taller montats amb tots els avenços
com els més importants de l'estranger

FABRICACIÓ MECANICA DE LLIBRES

Instal·lació completa de maquinaria per les renomades cases **Smyth**
Horne, de Anglaterra, **Krauss** i altres d'Alemanya, per relligar
bros arrodonir llocs, treure cantoneres fer tapes i encaixar llibres, etc.

Rapidesa en els encarrecs editorials i particulars
Producció de dotze a quinze llibres per minut

Ribau, 129-131 (entre Rosselló i Còrcega)

Telèfon 7871

BARCELONA

Govern civil

La manifestació d'avui

El senyor Andrade manifestà ahir que l'acte de simpatia a Bèlgica, organitzat per a avui, era, an el seu entendre, perfectament legal en quant fos una exterritorialització individual del propi sentit.

De totes maneres, digué que pendria algunes precaucions per a evitar una possible alteració d'ordre públic.

Almanys rebels

Al parlar ahir el governador de les moltes queixes que han formulat els veïns del Matader de Gracia, on estan albergats un nombre considerable d'alemanys, entre ells alguns turcs i austríacs, digué que havia augmentat la vigilància en aquell lloc, en vista dels grossos i freqüents escàndols que de totes menes i categories movien aquells individus. A més afegí que per ara eren ja tres els denunciats al jutjat.

El festival benèfic

El senyor Andrade, en vista del programa presentat, ha donat la seva autorització per a celebrar el festival que a benefici de la Creu Roja alemanya i austríaca organitza l'Ateneu Tradicionalista.

Reclamant un deute

Una comissió dels acreedors de les obres de restauració del Govern civil marxà demà, a les 8.13 del matí, cap a Madrid per a fer les gestions necessàries prop del president del Consell de ministres, per a sol·licitar-li la finalització del deute que des de fa cinc anys venen sofrint un bon nombre d'industrials de nostra ciutat. Per aquest objecte se proposen visitar a l'insigne diputat don Pere Comorinas i demanar-li la seva valiosa cooperació per tant justa causa.

NOTICIES

En la darrera sessió celebrada per la Junta municipal de Ciències Naturals s'acordà acceptar amb agraïment el donatiu de variis minerals de la província de Tarragona fet pel l'enginyer de les mines de La Selva del Camp, don Albert Plard i el de tres follets sobre papallones de Catalunya, escrits pel propi donador, el senyor vocal de la Junta, don Ignasi de Sagorà.

Se donà compte d'haver sigut instal·lats en el Museu Martorell, la pell i els ossos de l'elefant que formava part de la col·lecció zoològica del Parc Regadament preparats en el Laboratori de dita dependència, constituint dos exemplars apart.

S'acordà que s'celebrà la festa del peix en la vila de Ripoll el pròxim mes de maig.

La Societat de Ciències Naturals de Barcelona, Club Montanyenc, ha nomenat socis protectors durant l'any finit al senador Excm. senyor marquès d'Alfons, al primer tinent d'alcalde d'aquest Ajuntament senyor don Joan Pich i a la casa Hereus de Josep Llimona.

Avui dimarts, festa de la Candelera, la vila de Molins de Rei celebrarà la seva renomada fira anual.

Amb aquest motiu, totes les societats i salons d'espectacles de la vila ne preparen d'extraordinaris, preveient-se que serà nombrosa la concurrència que hi anirà, per la gran demanda de llocs per a la fira i d'hostatje en tots els nombrosos hostals de la població.

Frontó Comtal

Avui, a les 4 de la tarda, Isidoro i Arnedillo.

Per al Concurs nacional d'Historia de Catalunya organitzat per l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana que demà celebrarà aquest any a Lleida han ofert la cooperació dues entitats més de

serables i «Raza Nueva», per injúries al kaiser.

A la plaça de Catalunya hi hagué ahir una forta disputa entre un cotxer i dos alemanys, per reclamar el primer una quantitat que no volien satisfer els altres.

Una parella de seguretat posà fi a l'incident.

Es troba bastant millorada la noia Joana Pastells, que fou víctima de l'agressió comesa pel subdít italià Francisco Mauri Pasturi.

El jutjat de l'Oest ha efectuat durant

la darrera guarda deu diligències, ingressant en els calabossos tres detinguts.

Ha sigut convocada una important reunió en el Foment de la Sabateria per a avui dimarts, a les quatre de la tarda, estant invitats a la mateixa les Societats d'industrial sabaters de Gracia i Sant Martí de Provencals, per a pendre importants acords referents a la continuada alça dels preus en els primers articles de nostra industria.

EL CANVI. — Llibres, 25'19; Francs, 0'30; Marcs, 114.

Informació de fora

servei especial telegràfic, telefònic i postal de

EL POBLE CATALA

ESPANYA

Madrid 1, de 9 matí a 12 nit
Conferències telegràfiques i telefòniques

Consell de ministres

Parla En Dato

A dos quarts de deu ha arribat el senyor Dato.

Ha sigut rebut a l'estació pel ministre d'Gracia i Justicia, subsecretari de la Presidencia, governador i alts funcionaris i varies persones de la seva família.

A un quart d'onze s'ha reunit el Consell en la Presidencia.

El senyor Dato i els seus companys han canviat impressions sobre els assumptes d'actualitat i el curs dels debats parlamentaris.

Ha negat tots els rumors i versions circulades sobre el seu viatge, calificant-los d'infundis.

El ministre de Gracia i Justicia ha manifestat que portava al Consell la rehabilitació de varis títols nobiliaris i de grans espanyols.

El de Marina ha dit que'l temporal que s'ha desenvolupat al Mediterrani és grandíssim, havent-se anunciat alguns naufragis a Melilla.

Quatre torpeders, que havien sortit de Cartagena, han corregut gran perill de naufragar.

Després de molts esforços arribaren sense novetat a Algeciras.

El senyor Echagüe ha insistit en que no hi ha divergències de criteri entre els seus companys de Gabinet, amb els quals assegura està identificat per complet.

El de Foment portava alguns expedients d'obres públiques i de construcció d'aiguamolls.

El d'Estat ha donat compte de l'entrada a la capital de Mèxic de les tropes del general Alvarez Obregón, afecte an en Carranza, i del seu triomf sobre les tropes del Zapata, en una batalla lliurada als carrers, causant l'Obregón grans perdes a l'enemic.

Ha negat en absolut que Espanya hagi rebut excitacions de cap potència per a intervenir en la guerra europea, i ha afegit que nostres relacions amb tots els països beligerants són en extrem cordials.

El Consell ha acabat a dos quarts de dues, i ha sigut el propi president l'encarregat de donar la nota oficial.

Ha dit que ha donat compte de son despatx amb el rei i de la conversa que amb aquest tingué sobre la marxa dels debats parlamentaris.

Ha afegit que'l monarca marxarà el dia d'avui a Granada i tornarà a la nit a Lachar, on romandrà fins el divendres.

En aquest dia empenirà el retorn a Madrid, arribant a aquesta Cort el dissabte al matí.

Ha anunciat que aquesta tarda llegirà el ministre de la Guerra en el Congrés un projecte de llei concedint a les viudes i orfes dels generals, quefes i oficials de l'exèrcit morts en campanya, una pensió equivalent a la meitat del sou del mort, i una pensió a les famílies dels soldats, cinc rals a les dels caps i sis a les dels sargents.

El ministre de Foment ha acabat de donar compte de l'expedient relatiu a la Hidràulica Santillana, havent quedat encarregat aquest ministre i el de Gracia i Justicia de formular una ponència i dictaminar sobre l'assumpte.

El ministre de Marina ha presentat un projecte de decret per al reglament de embarc, desembarc i transport de substàncies perilloses i de la seva classificació.

S'ha aprovat un expedient de Foment relatiu a la presa del canal d'Alcortea i autoritzant el pressupost per a la seva execució.

També ha donat compte el senyor Ugarte d'un projecte de decret autoritzant-lo per a dictaminar el projecte de llei reformant els ferrocarrils secundaris.

El senyor BERNARD sol·licita varis dats relatius al preu d'articles de primera necessitat, exposant el desig de saber en quina forma s'han portat a la pràctica algunes mesures de Govern relatives al problema de les substàncies, car això ens interessa més cada dia i és precis posar remei als encàrims.

El ministre de la GOVERNACIÓ ofereix portar quants dats s'interessin.

El senyor AYUSO denuncia que s'juga

La secció de fotografia del Centre Excursionista de Barcelona passà tot el diumenge a la nostra antiga Egara, amb motiu de pendre croquis de tots els monuments històrics. Els barcelonins foren acompanyats per varis excursionistes de la mateixa entitat de Terrassa.

En el Teatre «Retiro» debutà'l dijous passat la notable companyia de castellà que dirigeix l'olla-ligent primer actor En Alexandre Nolla.

Posaren en escena l'obra de l'insigne Pérez Galdós «La loca de la casa», que obtingué una magistral interpretació.

La funció era a benefici dels belgues, però'l públic no respongué a tal reclam.

De la Guerra

De l'estranger

L'ofensiva russa

Petrograd (Oficial). — A la Prussia Oriental els russos han seguit progressant en alguns punts.

A la vora dreta i a la vora esquerra del Vistula tots els atacs alemanys han sigut rebutjats.

L'artilleria russa ha obtingut resultats sensibles.

Als Carpats i a la Bukovina, col·lisions sense importància.

Al Caucas, els russos han ocupat Tabriz. Els turcs han sofert grans perdes, abandonant nombrosos presoners, material de guerra i municions.

Djoutta. — Després del combat de Sofien, els turcs es varen retirar precipitadament cap a Tabriz, a on els russos han entrat el dia 30.

Els turcs i kurdes, que han tingut moltes baixes, es retiren amb direcció a Maracha.

Derrota turca

Djoutta. — Després del combat de Sofien, els turcs es varen retirar precipitadament cap a Tabriz, a on els russos han entrat el dia 30.

Els turcs i kurdes, que han tingut moltes baixes, es retiren amb direcció a Maracha.

DIVERSIONS PUBLICUES

Teatres

Teatre Principal. Ultima setmana irremitiblement del famós espectacle.

EXCELSIOR. No's projectarà en cap altre local de Barcelona. Avui, dimarts, a les quatre, a les sis i a les vuit.

Gran Teatre del Liceu. Companyia de òpera. Empresa Joan Mestres.

Avui, dimarts, a les quatre, a les sis i a les vuit. Primera d'abonament tardes. Propietat. Ultima de la òpera en tres actes.

Sansone e Dalila. creació de Conita Supervia, Canals, Morro.

Nit a les nou. Gran ac meixement. Tercera d'abonament, 34 de Propietat.

Tannhäuser. per els eminents artistes PASINI-VITALE, VIANAS, GIRALDINI, BETTONI.

Teatre Tivoli. Companyia de gènere xic VIDAL PUCHADES. Avui, dimarts, festiu de la Can-

Tarde, a les tres i mitja, quatre actes de gènere xic. Colossal programa. Primer, «Alma de Dios».

Segon, «El amigo Melquiades». Tercer, «La Camarina».

Quart, «El príncipe de la paz». Quint, «La España de pandereta».

Entrada i butaca UNA pesseta. Demà, dimecres, tarde a les cinc, secció continua, dos actes amb «La España de pandereta» i Cine, Butaca, 0'60 cts., general, 0'50 cts. Nit, precios programa.—Dissabte, gran estrada.

Teatre Nou. Avui, dimarts, tarde, a les quatre, a les vuit i a les deu.

Especial, entrada 0'35 cts. Primer, «Las aventuras de Max y Mino».

Segon, «El príncipe de la paz». Tercer, «La España de pandereta».

Entrada i butaca UNA pesseta. Demà, dimecres, tarde a les cinc, secció continua, dos actes amb «La España de pandereta» i Cine, Butaca, 0'60 cts., general, 0'50 cts. Nit, precios programa.—Dissabte, gran estrada.

Carnaval de 1915

Ball de mercats

Teatre Novitats

Per a el dia 12 de febrer, a les deu i mitja de la nit.

Concurs de Trajos

10 premis

estaran exposats en els escaparates de la Sateria NEW-YORK, del carrer Ferrán 42, desde el pròxim dijous.

Ball gratis

sols pagaran entrada els que no assisteixin al ball

Sorteig de vuit valiosos premis

Cines

SALA MERCE

Programa extraordinari Pel·lícules sensacionals

En el país de l'or 1.000 metres

Persecució aèria 900 metres

Papallona terrorista 500 metres

Led que mata, 900 metres; Sanyapalls carter, Revista Pathé amb gran informació estrangera, etc., etc. Avui i demà últims dies del

Gran Pessebre

Gran saló cine Doré

Avui dimarts hermosíssim programa de pel·lícules

5 - grans atraccions - 5

El millor programa de varis, el més complet, el més variat, tot amant del veritable art de Music-Hall de família deu venir en aquest: saló a veure un programa ideal.

Caballero Fabra amb ses imitacions de veus i animals.

Frida y su excentric amb sa combinació al trapezi.

Debut del número «robòtic» The Munich

Debut del colossal duello Los Bellini

non a Barcelona, riquíssima presentació. Ovisions a la més popular de nostres cançonetes

Carmen Flores-Carmen Flores

Demà gran sessió matinal de 11 a 1. Dimecres debut de la hermosa cançonetista «La Verna». Llivendres debut «Las Mascotas». Aviat, però molt aviat «Pilar Garcia», «Los Romeus» i altres eminències.

Concerts

Gran Palais Joyeux COMTE DE

Antic Eden Concert. Tots els dies, «Dances Mondaines» per la renombrada parella «Mora i Manzano» del «Tango Palace» de París. Entrada lliure. Esmercat servei de cafè i restaurant.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL» Marqués del Duero, 104, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyia de Varietés».

ALCAZAR 7-UNIO-7. Avui, tarde i nit, el gran espectacle

LA REVUE

Teatre Arnau.—Music-Hall

Grans concerts tots els dies tarde i nit. Troupe de Varietés. Continuament debuts.

Music-Hall NOVELTY

Marqués del Duero 85 (PARALEL). Tots els dies tarde i nit, GRANS CONCERTS PER renomats artistes.

LA GIRALDA

SANT RAMON, 6

Concerts tarde i nit per 20 ARTISTES i un quintet. SERVEI PER 25 SENYORETES.

Music-Hall SEVILLA.—Paralel 72

Concerts tarde i nit. TROUPE DE VARIETES. Sarguetes alegres.

Music-Hall LA BUENA SOMBRA

Tots els dies tarde i nit

GRAN CONCERT CELEBRITATS MUNDIALS

ENTRADA LLIBRE

Gran Music-Hall

BARBARA 16, 823

Gran concert tots els dies tarde i nit. 40 artistes. Servei per 30 senyoretas.

Elle Cafes La Portorriquella

Són els més fins i aromàtics.—Bonsucosa, 8

Imp. d'EL POBLE CATALA, Est. 16.

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres, S. A.

Servei Municipalitzat

En virtut d'haver comensat amb fetxa 8 del passat juliol, el nou règim municipal relacionat amb es serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que essent la concessionaria del Excm. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha establert a seva Central, oficines, sucursals i estafetes en els següents punts:

Central, oficines, fàbrica i tallers, carrer Camp Sagrat, núm. 24, telefon, 2691

DISTRICTE 1.º SUCURSAL, SANTA BÁRBARA, 13	TELEFON 1895	DISTRICTE 5.º SUCURSAL SANT PAU, 72	TELEFON 1917	DISTRICTE 8.º ESTAFETA, SAN GERVASI, 5	TELEFON 7809
" 1.º ESTAFETA, WAD-RAS, 236.	" 8238	" 6.º " ARIBAU, 17	" 2490	" 9.º SUCURSAL, SANT ANDREU, 201	" 8265
" 2.º SUCURSAL, ALTA SANT PÈRE, 78	" 1767	" 7.º " CANONGE PIGNAT	" 6104	" 9.º ESTAFETA, MAJOR, 27 (NORTA)	" 8099
" 3.º " PALLA, 8	" 949	" 7.º ESTAFETA, BLAY, 56	" 3400	" 10.º SUCURSAL, CLOT, 59	" 8234
" 4.º " LAURIA, 49	" 2643	" 8.º SUCURSAL, TORRENT DE L'OLL, 133	" 7757		

En tots els prerrelacionats locals, serà el servei permanent tenint de dirigir-se a qualsevol d'ells, sigui personal o telefonicament els avisos de defuncions, per a l'immediata prestació del servei.

Al mateix temps prega la Empresa concessionaria, se dirigeixi a les oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc la implantació i desenrotllol del nou règim municipal establert, puix així serà deguda i immediatament atesa i subsanada qualsevol deficiència.

Pastilles Alemanyes

DEL PROFESSOR SWANTER DE BERLIN

TOS REBELD, BRONQUITIS, ASMA, ENFISEMA, CATARROS, PULMONIES, ETZ.

Heus aquí els elements integrals de tan maravollosos pastilles, Trihd, Trem, Fenil, Metan, Oxisult, Ant. Bls. T. Biol. En Sach i Escip.

Així com una bomba a l'escalar i repartir-se en mil troços, destrueix tot lo que troba al seu entorn, així obren en l'interior de l'organisme les Pastilles Alemanyes, destruint al moment tots els germens morbosos que l'atacaven. En efecte, calmen com per art de magia, la Tos més rebel, tan si és humida com si és seca, curen amb meravollosa rapidesa la Bronquitis resaca i crònica, evitant la sofocació o disnea; per a les Pulmonies són el medicament ideal per descongestionar els pulmons i cicatrizar les seves úlceres, constituint el preservatiu infalible contra el Bacilus de Koch (Tisis). El malalt que sofreix de les vies respiratòries, si es que, realment vol curar-se, deu usar les maravolloses Pastilles Alemanyes amb la seguretat de que serà el millor propagador de les mateixes, agraït dels seus resultats.

A 1.50 ptes. caixa en totes les farmacies i Centres d'Especialistes d'Espanya i en el carrer de Villanova, 1, Farmacia (davant Arc Triomf) Barcelona

AUTO-SIFON

En totes les cases se pot preparar instantaniament l'aigua de Seltz.

Auto-Sifon cristallí de Bohemia de cabuda i litre: **Pessetes 9**

Les cargues sols costen 10 cèntims. Enviant 14 pessetes se remet franc d'embalatge un Auto-Sifon, 12 càpsules i un estoig. En petites poblacions amb 200 pessetes de capital se poden vendre al públic aquests Auto-Sifons amb un benefici de 5 pessetes diàries.

NOU INVENT

Aquí aparell per a carregar instantaniament les cambres de bicicletes i motos. Dóna a les gomes un 50 % més de duració. Cada carregada sol's costa 5 cèntims. Enviant 8 pessetes se remet un aparell RACCORD i 12 càpsules i un estoig.

ANTONIO ALTIBENT Portaferrissas, 22 pral BARCELONA

LINIA PINILLOS

Servei ràpid i de gran luxe al Brasil-Plata

Travessera en 15 dies

A Santos, Montevideo i Buenos Aires

Sortirà de Barcelona el dia 17 de Febrer el vapor PRINCEPE DE ASTURIAS.

Per Montevideo i Buenos Aires

Sortirà de Barcelona el dia 4 de Febrer el vapor BARCELONA.

Admetent càrrega i passatgers per a dits ports i càrrega amb trasbord per a Rosari de Santa Fé, Asunción i ports de la Patagònia

Servei ràpid i directe per

Nova York, Nova Orleans i Galveston

Vapor CONDE WIFREDO sortirà de Barcelona sobre'l dia 25 de febrer.

Admetent càrrega i passatgers per a dits ports.

Servei a les Antilles Estats Units amb sortides fixes quinzenals.

BALMES, 8 de febrer.—Puerto Rico, Mayaguez, Ponce, Santiago de Cuba, Havana i Matanzas.

VALBANERA, 20 febrer.—Puerto Rico, Santiago de Cuba i Havana.

Admeten además càrrega i passatgers per a Las Palmas, Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Nova Orleans i Galveston i càrrega amb coneixement directe per a Sagua, Calixien, Nuevita, Puerto Padre, Gibara i Batabanó amb trasbord a la Havana i per a Banos, Nipe, Guanatanamo, Manzanillo i Baracoa amb trasbord a Santiago de Cuba. La càrrega es reb al tinguado de la Companyia (moll de les Balces). Presten o pes a serveis magnífics vapors de gran marxa amb espallosos cambres de primera i se'con classe instal·lades sota coberta. Camarers de luxe i de preferència. El pasatge de tercer a allotja en amplis departaments. Enllumenat elèctric. Telègraf Marconi. Consignatari: Rómulo Bosch i Alsina, Passeig d'Isabel II, 1, 1.ª primer.

DINER en 2.ª hipoteca i sobre valor desdoli per 100 anyal, en la tres propietaria, industrial i comerç, des de 1.12 per 100 al any.

DINER en 2.ª hipoteca, usatral, per: indivisiu sobre goens, plant; camerats i tota garantia que conviugui. Rta bla Santa Mèlita, 4, entrolal.

Li enviarem de franc

Possí vostè en aquest Botlletí son nom y la seva direcció, ho envii, si viu a Madrid, a la "Sociedad General de Publicaciones", Diputación, 211, Barcelona, y rebirà a casa seva un repertori, Anuario, de "El Hogar y la Moda" y una entrega de 19 planes cada una, de les obres següents: «Novísimo Diccionario Enciclopédico Ilustrado», «Historia General de España y de la América española» y una Novela fina, interessant y moral. Tot això setmanal y tot per dos rals al mes, y amb dret a opció, además, a una serie de regals mensuals que li donarem a contener. Vostè veu el repart que li enviem. Si li agrada, s'hi suscriu; y si no, tan amica.

que habita a _____ provincia de _____ carrer o plaza de _____ núm. _____ desitja rebre un repart de franc, de mostra, de "El Hogar y la Moda"

ESQUELES MORTUORIES
SEN'ADMETEN AN AQUESA UN PRENTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

CICLES

SANROMA

Els més sòlids i lleugers

Telefon 1445

Balmes 62

BARCELONA

MOTOS SUN.

ANUNCIOS

« Cuanta fatiga!!
« Cuanta molestia!!
te acarrea el llevar personalmente los asuntos de su propaganda.
y pensar que por mediación de la Agencia Internacional de Anuncios **Haasenstein y Vogler**
(Rambla del Centro 15, pral) Barcelona
podría encontrar economía en tiempo y dinero.
Pida a sus tarifas.

TRENCATS

AVIS EN SON OBSEQUI

RETENCIÓ I CURACIÓ RADICAL EN TOTES EDATS; SENS OPERAR: AMB COMODITAT, RÀPID I POC TEMPS

Acerta infaliblement: no sofreix engany ni decepció qui únicament accepta lo sancionat per la EXPERIENCIA, reconegut per la CIENCIA i referendat en l'alt PODER JUDICIAL.

GRAN AVENIMENT: SUMA PERFECTIBILITAT. Sent de fama mundial i reconeguda per la ciencia l'absoluta eficacia del tractament no operatori del especialista D. Pere Ramon, PATENTITZAT I ENALTIT DAVANT DELS TRIBUNALS DE JUSTICIA, seria temeritat continuar sofrint, troncadura avui que's que volen, sense la curiosa operació ni recidives (sense molesties i unic gueto), se troben el «sacramento» de tal dolencia ses molesties, sofriments i perills, bastant-lo's hi dirigeixi al «Instituto Español de Ortopedia Abdominal» que, tenen les privilegiades creacions Ramon (d'acord amb l'investigació) disposa de l'unic, real i verdatier PROTOTIP DEL TRACTAMENT NO OPERATORI DE LES AFECIONS ABDOMINALS: menadur, relaxacions, dislocacions, abultament i descora del ventre, etc. Es tan complet com rapidament obtingut. Despitse CARMÉ, núm 38, pla 1.º, BARCELONA. Demanin gratis follet instructiu.

LES ONZE PORTES

GRANS MAGATZEMS DE MOBLES

Ronda de Sant Pau, 56, xanfrà al carrer de la Cera

Mobiliaris de totes classes.—Des de lo més sumptuós a lo més modest.—Especialitat en mobiliaris per a nuvis

LES ONZE PORTES

DORMITORI COMPLET	
Lit matrimoni.....	130 ptes.
Armari de lluna.....	
6 Cadires.....	
1 Taula de centre.....	
1 Taula de nit.....	

MENJADOR COMPLET	
1 Buffet.....	100 ptes.
1 Taula.....	
6 Cadires.....	
2 Quadres fruiters.....	

JOC DE RECIPIOR	
1 Paraigua.....	50 ptes.
2 Banquetes.....	
2 Quadres.....	

Ronda de Sant Pau, 56, xanfrà al carrer de la Cera